

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

اداره ملی تنظیم امور آب

مسوده

مقرره تخصیص آب

فهرست مندرجات
مسوده مقررۀ تخصيص آب

صفحه	عنوان	ماده
فصل اول		
احكام عمومي		
1	مبني	ماده اول
1	اهداف	ماده دوم
1	اصطلاحات	ماده سوم
2	اصول	ماده چهارم
2	ساحه تطبيق	ماده پنجم
فصل دوم		
وظايف، صلاحيت و مسئوليت ها		
3	وظايف و صلاحيت هاي اداره ملي تنظيم امور آب	ماده ششم
3	وظايف و مسئوليت هاي وزارت ها و ادارت ذيدخل	ماده هفتم
4	وظايف و مسئوليت هاي سكتور هاي خصوصي و مختلط	ماده هشتم
فصل سوم		
شرائط، ارائه درخواستي، طي مراحل و اسناد مورد نياز		
5	شرائط تخصيص	ماده نهم
5	درخواستي	ماده دهم
5	اسناد مورد نياز جهت دريافت تخصيص آب مورد ضرورت	ماده يازدهم
6	طي مراحل درخواستي	ماده دوازدهم
6	مدت اعتبار تخصيص	ماده سيزدهم
6	تمديد تخصيص آب	ماده چهاردهم
فصل چهارم		
منابع آب و تخصيص آن براي سكتور هاي مصرفي و استفاده كننده آب		
7	منابع آب	ماده پانزدهم
7	تخصيص آب براي آشاميدن	ماده شانزدهم
7	تخصيص آب براي آبياري	ماده هفدهم
7	تخصيص آب براي صنعت و تجارت	ماده هژدهم
8	تخصيص آب براي معدن كاري	ماده نوزدهم
8	تخصيص آب براي پرورش ماهي	ماده بيستم
8	تخصيص آب براي حفظ محيط زيست	ماده بيست و يكم

8 تخصیص آب برای تولید انرژی	ماده بیست و دوم
8 تخصیص آب برای فعالیت های سیاحتی	ماده بیست و سوم
8 وضع لوایح	ماده بیست و چهارم

فصل پنجم

احکام متفرقه

9 تخصیص آبهای مستعمل	ماده بیست و پنجم
9 تخصیص در شرایط خشکسالی	ماده بیست و ششم
9 شناسایی، تشخیص و تنظیم حقابه ها	ماده بیست و هفتم
9 مدل سازی	ماده بیست و هشتم
10 تخلفات	ماده بیست و نهم
10 مجازات	ماده سی ام
10 وضع طرزالعمل ها	ماده سی و یکم
10 انفاذ	ماده سی و دوم

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این مقرر به تاسی از حکم فقره (۲) ماده ۲۷ قانون تنظیم امور آب به منظور تخصیص آب برای سکتور های مصرفی و استفاده کننده آب وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این مقرر عبارت اند از:

- 1- تنظیم امور مربوط به تخصیص آب برای سکتور های مصرفی و استفاده کننده آب.
- 2- بهبود مدیریت استفاده از منابع آب.
- 3- ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضا در بهره برداری مناسب از منابع آب.
- 4- حفظ پایداری استفاده از منابع آب.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این مقرر مفاهیم ذیل را افاده می نمایند:

- 1- **تخصیص آب:** مقدار آبی است که با در نظر داشت آب موجود در منبع برای استفاده کنندگان مطابق نیازمندی و اولویت، تعیین و تثبیت می گردد.
- 2- **آبهای سطحی:** آبهایی است که در سطح یا نزدیک بستر دریا، نهر، کانال، تالاب، یخچال، جهیل طبیعی و یا هر نوع ذخایر دیگر موجود باشد.
- 3- **آبهای زیر زمینی:** آبهای است که در اعماق مختلف زمین (طبقات آبدار و مشبوع زمین) ذخیره یا موجود بوده به شمول آب های چشمه، کاریز و چاه عمیق و معمولی، می باشد.
- 4- **آب آشامیدنی:** آبی است که خواص فزیکیمی، بیولوژیکی و رادیولوژیکی آن در حدی باشد که مصرف و استعمال آن در کوتاه مدت و دراز مدت به صحت و سلامتی انسان ها امراض را ایجاد ننماید.
- 5- **آبهای مستعمل (نا متعارف):** به آبهای که در نتیجه فعالیت های خانگی، شهری، زراعتی، صنعتی و سایر فعالیت های مشابه بوجود آمده و یا به آبهای حاصله از بارندگی در ساحات شهری گفته می شود.
- 6- **سکتور های مصرف کننده آب:** به سکتور های که در عرصه توزیع آب آشامیدنی، آبیاری، صنعت، تجارت، معدن کاری، پرورش ماهی، حفظ محیط زیست، تولید انرژی و فعالیت های سیاحتی فعالیت دارند گفته می شود.

اصول

ماده چهارم:

اصول ذیل در تطبیق احکام این مقررہ رعایت گردد:

- 1- احکام فقه اسلامی
- 2- احکام اسناد تقنینی مربوطه
- 3- صحت و محیط زیستی
- 4- عرف سالم جامعه، و
- 5- مدیریت همه جانبه منابع آب

ساحه تطبیق

ماده پنجم:

احکام این مقررہ در امور تخصیص آب برای سکتور های مصرفی و استفاده کنندگان آب در عرصه (توزیع آب آشامیدنی، آبیاری، صنعت، تجارت، معدن کاری، پرورش ماهی، حفظ محیط زیست، تولید انرژی و فعالیت های سیاحتی) قابل تطبیق است.

فصل دوم

وظایف، صلاحیت و مسئولیت ها

وظایف و صلاحیت های اداره ملی تنظیم امور آب

ماده ششم:

اداره ملی تنظیم امور آب در خصوص تخصیص آب برای سکتور های مصرفی و استفاده کننده آب دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

- 1- طرح و ترتیب پالیسی های مربوط به تخصیص آب.
- 2- اولویت بندی، پلانگذاری، سازماندهی و انسجام بهتر امور مربوط به تخصیص آب.
- 3- رهبری و مدیریت پروژه تخصیص آب برای سکتور های مصرفی و استفاده کننده گان آب.
- 4- جمع آوری ارقام و معلومات در مورد عرضه و تقاضای آب برای سکتور های مصرفی.
- 5- ایجاد بانک اطلاعاتی عرضه و تقاضای آب از منابع آبهای سطحی و زیرزمینی جهت تخصیص آب.
- 6- تثبیت پتانسیل منابع آب جهت تخصیص آب برای سکتور های مصرفی در سال های نورمال آبی و خشکسالی.
- 7- اتخاذ تدابیر بمنظور تعیین سهمیه آب مورد نیاز سکتور های مصرفی و استفاده کننده آب با در نظر داشت شرایط مختلف.
- 8- ارائه طرح ها در مورد انتقال آب بین حوزه های دریائی بمنظور تأمین آب مورد نیاز استفاده کنندگان با در نظر داشت اولویت و معقولیت اقتصادی.
- 9- اتخاذ تصمیم در خصوص تخصیص آب های مستعمل تصفیه شده به مقاصد غیر آشامیدنی برای سکتور های مصرفی و استفاده کنندگان آن.
- 10- ایجاد مکانیزم های مؤثر تخصیص آب با در نظر داشت حبابه های موجود استفاده کننده گان.
- 11- نظارت از تخصیص آب تعیین شده به سکتور های مصرفی و استفاده کننده آب.
- 12- نظارت و ارزیابی از چگونگی مؤثریت استفاده از منابع آب تخصیص یافته به سکتور های مصرف کننده آب.
- 13- نظارت از تطبیق احکام این مقرره.
- 14- آگاهی دهی عامه در خصوص حفظ الصحة و صرفه جوئی در مصرف آب.

وظایف و مسئولیت های وزارت ها و ادارت ذیدخل

ماده هفتم:

وزارت ها و ادارات ذیدخل در امور تخصیص آب دارای وظایف و مسئولیت های ذیل می باشد:

- 1- عقد موافقتنامه استفاده از منابع آب با اداره ملی تنظیم امور آب.
- 2- تشخیص و تثبیت نیاز مندی آب غرض تعیین تخصیص آب.
- 3- شریک سازی پلان های بهره برداری از منابع آب با اداره ملی تنظیم امور آب.

- 4- اتخاذ تدابیر جهت جلوگیری از آلودگی و ضایعات آب در محدوده فعالیت های مربوطه.
- 5- اتخاذ تدابیر بمنظور استفاده بهتر از منابع آب در فعالیت های مربوطه.
- 6- آگاهی دهی عامه در خصوص حفظ الصحه و صرفه جوئی در مصرف آب.
- 7- ارائه گزارش سالانه از کمیت و کیفیت آب به اداره ملی تنظیم امور آب.

وظایف و مسئولیت های سکتور های خصوصی و مختلط

ماده هشتم:

- سکتور های خصوصی و مختلط در امور تخصیص آب دارای وظایف و مسئولیت های ذیل می باشد:
- 1- اخذ اجازه نامه استفاده از منابع آب و تمدید آن غرض دریافت سهمیه آب مورد نیاز از اداره ملی تنظیم امور آب.
 - 2- حفاظت و نگهداری از تأسیسات آب و میتر های نصب شده در شبکات آبرسانی و چاهای حفر شده.
 - 3- ارائه گزارش از کمیت آب تخصیص یافته بطور ربعوار به ادارات تنظیم امور آب.
 - 4- آگاهی دهی عامه در خصوص حفظ الصحه و صرفه جوئی در مصرف آب.

فصل سوم

شرایط، ارائه درخواستی، طی مراحل و اسناد مورد نیاز

شرایط تخصیص

ماده نهم:

در تخصیص آب برای سکتور های مصرف کننده آب شرایط ذیل مد نظر گرفته شود:

- 1- موجودیت آب در منبع
- 2- رعایت حقوق بالا آب و پائین آب.
- 3- داشتن اجازه نامه استفاده از منابع آب.
- 4- انعقاد توافقنامه استفاده از منابع آب.

درخواستی

ماده دهم:

درخواستی متقاضیان تخصیص آب حاوی موارد ذیل باشد:

- 1- مشخصات کامل متقاضی.
- 2- مقدار آب مورد نیاز.
- 3- نوع فعالیت.
- 4- موقعیت دقیق و نوع منبع آب که متقاضی از آن تقاضای آب می نماید.

اسناد مورد نیاز جهت دریافت تخصیص آب مورد ضرورت

ماده یازدهم:

(1) جهت دریافت تخصیص آب مورد ضرورت سکتور های مختلط و خصوصی اسناد ذیل ضروری می باشد.

- 1- اجازه نامه استفاده از منابع آب.
 - 2- جواز فعالیت.
 - 3- کروکی ساحه فعالیت.
- (2) در صورتیکه متقاضی دارای حقا به از منبع آب مورد تقاضا باشد لازم است اسناد مربوطه درین خصوص را ارائه نماید.
- (3) در صورتیکه منبع مورد نظر متقاضی متعلق به اشخاص حقیقی و یا حکمی باشد، متقاضی مکلف است رضایت رسمی آنان را مبنی بر اجازه استفاده از منبع آب مذکور را بدست آورده ارائه نماید.

طی مراحل درخواستی

ماده دوازدهم:

- (1) درخواستی متقاضیان تخصیص آب با رعایت احکام مواد ۹، ۱۰ و ۱۱ این مقرر از طریق ریاست حوزه فرعی دریائی و ریاست عمومی حوزه دریائی طی مراحل می گردد.
- (2) ریاست های حوزه فرعی دریائی و حوزه عمومی دریائی با رعایت فقره (۱) این ماده مکلف اند درخواستی متقاضیان تخصیص آب را بمنظور تعیین آب مورد نیاز شان الی مدت یکماه طی مراحل نماید.

مدت اعتبار تخصیص

ماده سیزدهم:

- تخصیص آب برای سکتور های مندرج این مقرر با در نظر داشت سناریو های (ترسالی، نورمال و خشکسالی) تعیین می گردد.

تمدید تخصیص آب

ماده چهاردهم:

- 1- متقاضیان مکلف اند حد اقل شش ماه قبل از ختم میعاد تخصیص آب درخواست تمدید آنرا به اداره ملی تنظیم امور آب ارایه نمایند.
- 2- متقاضیان تخصیص آب مکلف به ارائه معلومات مورد نیاز جهت تمدید تخصیص آب به اداره مربوطه می باشد.
- 3- متقاضیان تخصیص آب مکلف اند قبل از ارائه درخواستی جهت تمدید تخصیص آب، قیمت استفاده آب از منبع و اجرت خدمات آب را تادیه نمایند.

فصل چهارم

منابع آب و تخصیص آن برای سکتور های مصرفی و استفاده کننده آب

منابع آب

ماده پانزدهم:

1- منابع آبهای سطحی

2- منابع آبهای زیرزمینی

تخصیص آب برای آشامیدن

ماده شانزدهم:

(1) تخصیص آب به مقاصد آشامیدن و معیشت با در نظر داشت احصائیه نفوس ساحه با رعایت نورم های آب

آشامیدنی ملی و یا بین المللی بر حسب مترمکعب فی شبانه روز تعیین می گردد.

(2) شرکت های تولید آب بوتلی و یخ که از آب استفاده می نمایند، بعد از دریافت اجازه نامه استفاده از

منابع آب، آب مورد ضرورت شان بر حسب مترمکعب مطابق به نیاز و ظرفیت تولیدی شان تعیین می گردد.

(3) شرکت های آبرسانی بعد از دریافت اجازه نامه استفاده از منابع آب، آب مورد ضرورت شان بر حسب

مترمکعب با در نظر داشت ساحه تحت پوشش آن تعیین می گردد.

تخصیص آب برای آبیاری

ماده هفدهم:

تخصیص آب برای آبیاری با در نظر داشت فاصله ساحه تحت آبیاری از منبع آب، ساحه تحت کشت، نوعیت

کشت و نبات، بافت خاک، شرایط اقلیمی، نیاز آبی نباتات، معقولیت اقتصادی و سایر موارد تخنیکی، با توجه

با حفظ حقا به های تعیین شده بر حسب مترمکعب تعیین می گردد.

تخصیص آب برای صنعت و تجارت

ماده هژدهم:

(1) تخصیص آب برای شرکت های صنعتی (صنایع غذایی، صنایع فلزی و تولیدی) با در نظر داشت نوعیت

فعالیت صنعتی، مقدار آب مورد ضرورت، معقولیت اقتصادی، اثرات آلودگی آن بر منابع آب، بر حسب

متر مکعب فی شبانه روز تعیین می گردد.

(2) تخصیص آب برای شرکت های تجارتي با در نظر داشت نوعیت فعالیت تجارتي، مقدار آب مورد ضرورت

و معقولیت اقتصادی آن، بر حسب متر مکعب فی شبانه روز تعیین می گردد.

تخصیص آب برای معدن کاری

ماده نهم:

تخصیص آب برای فعالیت های معدن کاری با در نظر داشت نوع فعالیت و فاصله ساحه فعالیت معدن کاری از منبع آب، مقدار آب مورد ضرورت، اثرات آلودگی آن بر منابع آب و معقولیت اقتصادی آن، بر حسب متر مکعب فی شبانه روز تعیین می گردد.

تخصیص آب برای پرورش ماهی

ماده بیستم:

تخصیص آب برای پرورش ماهی با در نظر داشت فاصله ساحه فعالیت پرورش ماهی از منبع آب و نیازمندی آن، بر حسب مترمکعب تعیین می گردد.

تخصیص آب برای حفظ محیط زیست

ماده بیست و یکم:

تخصیص آب مورد استفاده به منظور تغذیه منابع آب زیرزمینی، حفاظت خاک، جنگلات، ساحات سبز و حیات وحش با در نظر داشت آب موجوده و نیاز آبی هر بخش از آبهای دریاها، کانال های آبیاری، آبهای تصفیه شده و آب برف و باران تعیین می گردد.

تخصیص آب برای تولید انرژی

ماده بیست و دوم:

(1) تخصیص آب برای تولید انرژی برق با در نظر داشت فاصله استیشن برق آبی از منبع آب، ظرفیت تولیدی، حبابه ها، معقولیت اقتصادی و سایر موارد تخنیکی، بر حسب مترمکعب تعیین می گردد.
(2) تخصیص آب برای تولید انرژی از طریق ذغال سنگ، گاز و سایر فعالیت های تولید انرژی با در نظر داشت فاصله ساحه از منبع آب، ظرفیت تولیدی، معقولیت اقتصادی، اثرات آلودگی آن بر منابع آب و سایر موارد تخنیکی، بر حسب مترمکعب تعیین می گردد.

تخصیص آب برای فعالیت های سیاحتی

ماده بیست و سوم:

تخصیص آب برای حوض های آبازی، هتل ها، رستوران ها، پارک ها، ساحات سبز تفریحی و سایر فعالیت های سیاحتی با در نظر داشت آب مورد نیاز شان، بر حسب متر مکعب تعیین می گردد.

وضع لوایح

ماده بیست و چهارم:

اداره ملی تنظیم امور آب مکلف است جهت تحقق بهتر احکام مواد ۱۶ الی ۲۳ و ۲۵ این مقرره لوایح جداگانه، را وضع نماید.

فصل پنجم احکام متفرقه

تخصیص آبهای مستعمل

ماده بیست و پنجم:

تخصیص آبهای مستعمل تصفیه شده به مقاصد غیر آشامیدنی با در نظر داشت نوع فعالیت و استفاده از منبع تصفیه و مقدار نیاز سکتور های مصرفی با در نظر داشت فاصله ساحه از منبع بر حسب متر مکعب تعیین می گردد.

تخصیص در شرایط خشکسالی

ماده بیست و ششم:

تخصیص آب در شرایط خشکسالی برای سکتور های مندرج مواد ۱۶ الی ۲۳ و ۲۵ این مقرر با در نظر داشت فکتور های ذکر شده و اولویت مصارف آشامیدنی و معشیتی از طرف اداره ملی تنظیم امور آب تعیین و تنظیم می گردد.

شناسایی، تشخیص و تنظیم حقابه ها

ماده بیست و هفتم:

اداره ملی تنظیم امور آب مکلف است، جهت تعیین تخصیص آب برای سکتور های مربوطه، حقابه های موجود را در همکاری با ادارات ذیدخل شناسایی و حقابه های جدید را تنظیم و مدیریت نماید.

مدل سازی

ماده بیست و هشتم:

اداره ملی تنظیم امور آب مکلف است جهت بهبود تخصیص آب برای سکتور های مندرج این مقرر نیاز آبی سکتور های مصرفی منبع تحت سناریو های (ترسالی، نورمال و خشکسالی)، مدل سازی نماید.

تخلفات

ماده بیست و نهم:

اشخاص حقیقی و حکمی که مرتکب یکی از اعمال ذیل در امور تخصیص آب گردند متخلف شمرده می شوند.

- 1- درج معلومات غلط و فریبنده در اسناد درخواستی خویش بمنظور دریافت بیشتر آب.
- 2- توزیع نا عادلانه و نا منظم آب برای سکتور های مندرج این مقرر.
- 3- استفاده آب بیش از مقدار تعیین شده در اجازه نامه استفاده از منابع آب.
- 4- در نظر نگرفتن حقابه های استفاده کننده گان.

- 5- عدم موجودیت تفاهم نامه استفاده از منابع آب.
- 6- غیر فعال نگهداشتن میتر های نصب شده سنجش آب در ساحه تحت فعالیت.
- 7- عدم رعایت اوقات برداشت آب از منبع.
- 8- عدم رعایت احکام این مقررہ و سایر اسناد تقنینی نافذہ آب.

مجازات

مادہ سی ام:

اشخاص حقیقی و یا حکمی کہ مرتکب یکی از اعمال ذکر شدہ در اجزای مندرج مادہ بیست و نهم این مقررہ گردند متخلف شمرده شده، اجازه نامه استفاده از منابع آب ملغی و بر حسب احوال و در مطابقت احکام مندرج مواد کود جزاء و سایر قوانین نافذہ کشور مورد بازپرس قرار می گیرد.

وضع طرز العمل ها

مادہ سی و یکم:

ادارہ ملی تنظیم امور آب جهت تطبیق بہتر احکام این مقررہ می تواند در صورت ضرورت طراز العمل ها را وضع نماید.

انفاذ

مادہ سی و دوم:

این مقررہ یکماہ یک بعد از تاریخ نشر آن در جریدہ رسمی نافذ می گردد.